1.1. СУДОВА ПРАКТИКА

СУДОВА ПРАКТИКА. ЧОЛОВІК, ЩО ПОБИВ ПІДЛІТКА, СПЛАТИТЬ ШТРАФ І МОРАЛЬНУ ШКОДУ: УХВАЛА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ[1]

Хмельницький апеляційний суд

Реферат. Ухвала Хмельницького апеляційного суду у справі № 674/1324/24 стосується відшкодування моральної шкоди малолітньому потерпілому від умисного легкого тілесного ушкодження і того, як суд оцінює глибину душевних страждань дитини без спеціальних доказів. За вироком Дунаєвецького районного суду Хмельницької області, увечері 10 серпня 2024 року в с. Міцівці Кам'янець-Подільського району місцевий житель прийшов на дитячий майданчик поговорити з хлопцем, який нібито поширював чутки про його причетність до недавньої дорожньо-транспортної пригоди, ударив його кулаком в обличчя, а коли той упав, сів на нього й ударив ще двічі. Медики зафіксували синець повік із поширенням на щоку та садна на губі, які за ступенем тяжкості належать до легких тілесних ушкоджень. Обвинуваченого визнано винним за ч. 1 ст. 125 КК України, призначено штраф 850 грн і стягнуто на користь потерпілого 15 000 грн моральної шкоди та 5 000 грн витрат на правничу допомогу. Сторона захисту оскаржила саме ці суми: на її думку, характер і глибину душевних страждань не доведено, розмір компенсації неспіврозмірний і завищений, а обвинувачений не працює й не може його сплатити. Колегія суддів доводи апеляційної скарги відхилила. Вона погодилася, що місцевий суд правильно зважив на характер діяння, фізичні й душевні страждання потерпілого: дитина малолітня, побив її значно старший чоловік, до того ж на очах в інших підлітків, і хлопець пережив страх та тривалі переживання. Центральна теза ухвали: закон не вимагає медичних документів на підтвердження погіршення психологічного стану чи тяжкості моральних страждань, такі обставини суд оцінює за сукупністю встановлених критеріїв. Для адвокатів, представників потерпілих і судових експертів-психологів матеріал показує, що висновок психолога чи медична довідка не є обов'язковою умовою стягнення моральної шкоди. Рішення також ілюструє, яку вагу суд надає вікові потерпілого та тому, що насильство відбулося при однолітках.

Ключові слова: моральна шкода, умисне легке тілесне ушкодження, ч. 1 ст. 125 КК України, малолітній потерпілий, душевні страждання, доказування моральної шкоди, витрати на правничу допомогу, Хмельницький апеляційний суд.

Court Practice: A Man Who Beat a Teenager Will Pay a Fine and Non-Pecuniary Damages. Ruling of the Khmelnytskyi Court of Appeal

Khmelnytskyi apeliatsiinyi sud.

Abstract. Courts often have to decide how non-pecuniary damage suffered by a child victim of violence should be proved and assessed. The material reports the ruling of the Khmelnytskyi Court of Appeal in case No. 674/1324/24, which upheld the judgment of the Dunaivtsi District Court of Khmelnytskyi Region. According to the judgment, on the evening of 10 August 2024 in the village of Mitsivtsi, Kamianets-Podilskyi district, a local man came to a playground to talk to a boy who had allegedly spread rumours about his involvement in a recent road accident, punched him in the face and,

after the boy fell, sat on him and struck him twice more. The injuries, bruising of the eyelids extending to the cheek and abrasions of the lip, were classified as minor bodily harm. The accused was convicted under Article 125(1) of the Criminal Code of Ukraine, fined UAH 850 and ordered to pay the victim UAH 15,000 in non-pecuniary damages and UAH 5,000 in legal aid costs. The defence argued that the nature and depth of the victim's emotional suffering had not been proved, that the award was excessive and that the accused was unemployed. The appellate panel rejected these arguments, finding that the trial court had properly weighed the nature of the act and the physical and emotional suffering of a young child beaten by a much older man in front of other teenagers, who experienced fear and lasting distress. The court stressed that the law does not require medical documents to confirm deterioration of the victim's psychological state or the severity of moral suffering; the court assesses these matters on the totality of criteria. The ruling is useful for victims' lawyers and forensic psychologists, as it shows that an expert psychological opinion is not a precondition for awarding non-pecuniary damages.

Keywords: non-pecuniary damage, minor bodily harm, Article 125 of the Criminal Code of Ukraine, child victim, emotional suffering, proof of moral damage, legal aid costs, Khmelnytskyi Court of Appeal.

Першоджерело: *Ухвала Хмельницького апеляційного суду у справі № 674/1324/24. Реферат оприлюднено в журналі 27.01.2025.*

References

1. Khmelnytskyi apeliatsiinyi sud. Sudova praktyka. Cholovik, shcho pobyv pidlitka, splatyt shtraf i moralnu shkodu: ukhvala Khmelnytskoho apeliatsiinoho sudu [Court Practice: A Man Who Beat a Teenager Will Pay a Fine and Non-Pecuniary Damages. Ruling of the Khmelnytskyi Court of Appeal] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2025. Vol. 10, No. 1 (55). URL: https://expertize-journal.org.ua/all-news/14413-sudova-praktika-cholovik-sho-pobiv-pidlitka-splatit-shtraf-i-moralnu-shkodu-uhvala-hmelnickogo-apelyacijnogo-sudu (onovlena versiia vid 27.01.2025). [in Ukrainian].